

території та приміщення, що повинні відповідати відповідним параметрам та зоогієнічним нормам утримання птахів у неволі. Найважливішим фактором є створення правильного мікроклімату всередині вольєру та на вигульних полях.

Врахування всіх рекомендацій щодо розведення *struthio camelus* у вольєрних умовах на території Західної України дозволить забезпечити отримання високопродуктивного потомства та суттєво підвищити їх продуктивність.

ЩОДО РІДКІСНИХ ВИДІВ ХРЕБЕТНИХ РЛП «НИЖНЬОВОРСКЛЯНСЬКИЙ»

Петрова Т.М., Попельнюх В.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

За аналізом даних, зібраних науковцями у результаті багаторічних польових досліджень у пониззі р. Ворскла встановлено, що із Європейського Червоного списку тварин, які знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі, на території РЛП «Нижньоворсклянський» зустрічаються – орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla* L.), могоильник (*Aquila heliaca* Sav.), деркач (*Crex crex* L.) та видра (*Lutra lutra* L.) [1, 2]. Усі види, за виключенням могоильника, в межах парку постійно розмножуються. Причому, деякі з них, зокрема деркач, на окремих ділянках має високу щільність гніздування (одночасно можна почути голос 4-5 самців).

До Червоної книги України (2009) занесені 37 видів хребетних (13,6%) із 273 видів, відмічених на території ландшафтного парку, зокрема:

– круглороті 1 вид (100%) – мінога українська (*Eudontomyzon mariae* Berg);

– риби 8 видів із 40 (20%) – білуга чорномоська (*Huso huso ponticus* Saln. et Mal.), стерлядь (*Acipenser rutgenus* L.), ялець звичайний (*Leuciscus leuciscus* L.) вирезуб причорноморський (*Rutilus frisii* Nordm.), марена дніпровська (*Barbus borysthenticus* Dybowski), карась звичайний (*Carassius carassius* L.), минь річковий (*Lota lota* L.), берш (*Sander volgensis* Gmelin);

– земноводні – із 9 видів червонокнижні відсутні;

– плазуни 2 види із 9 (22,2%) – мідянка (*Coronella austriaca* Laur), гадюка степова (*Vipera renardi* Christ.);

– птахи 20 видів із 172 (11,6%) – чапля жовта (*Ardeola ralloides* Scop.), лелека чорний (*Ciconia nigra* L.), гуска біла мала (*Anser erythropus* L.), гоголь (*Bucephala clangula* L.), скопа (*Pandion haliaetus* L.), шуліка чорний (*Milvus migrans* Bod.), лунь лучний (*Circus pygargus* L.), орел-карлик (*Hieraaetus pennatus* Gm.), підорлик великий (*Aquila clanga* Pallas), могоильник, орлан-білохвіст, журавель сирій (*Grus grus* L.), кулик-сорока (*Haematopus ostralegus* L.), баранець великий (*Gallinago media* L.), крячок малий (*Sterna albifrons* Pal.), сова болотяна (*Asio flammeus* Pon.), совка (*Otus scops* L.), сиворакша (*Coracias garrulous* L.), жовна зелена (*Picus viridis* L.), сорокопуд сирій (*Lanius excubitor* L.);

– ссавці 6 видів із 42 (14,3%) – вухань звичайний (*Plecotus auritus* L.), тушканчик великий (*Allactaga jaculus* Pallas), горностай (*Mustela erminea* L.), перегузня (*Vormela peregusna* Gul.), тхір лісовий (*Mustela putorius* L.), видра річкова.

Література

1. Слюсар М.В. Анований список наземних четвероногих хребетних околиць біостационару «Лучки» Полтавського педагогічного університету // Методичні рекомендації для студентів природничого факультету. Полтава., 2000. – 48 с.
2. Слюсар М.В. Стан вивченості фауни на території проектного регіонального ландшафтного парку «Нижньоворсклянський» // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення: Збірник наукових праць міжнародної науково-практичної конференції (IX Каришинські читання). – Полтава. 2002. – С.123-124.

ДО ДИНАМІКИ ЧИСЕЛЬНОСТІ ЛЯЩА *ABRAMIS BRAMA L.* НА ТЕРИТОРІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «НИЖНЬОВОРСКЛЯНСЬКИЙ»

Попельнюх В.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

РЛП «Нижньоворсклянський» розташований у пониззі р. Ворскла в південно-східній частині Полтавської області на півдні Кобеляцького району між селами Лучки, Кишеньки, Світлогірське, Вільхуватка, Орлик, Радянське. Його територія репрезентує русло р. Ворскла, її заплаву і тераси, акваторію Дніпродзержинського водосховища (Ворсклянська затока) та ряд островів на ньому (Вільховатський, Вишняки, Ново-Орлицькі Кучугури, Крамареве).

Дніпродзержинське водосховище відноситься до типу рівнинних водойм, має ряд особливостей, зокрема: високі проточність та водообмін (18-20 разів на рік), значні мілководні зони, які закорчовані (залишки лісів у період створення водосховища), різкі добові коливання рівня води тощо.

Вода водосховища відноситься до гідрокарбонатного класу групи кальцію, де концентрація гідрокарбонатів знаходиться у межах 183-220 мг/л, а концентрація іонів Na + К становить від 4,0 до 27,3 мг/л та іонів Са – 52,1-60,1 мг/л. Мінералізація води протягом вегетаційного періоду в середньому знаходилась у межах 287-342 мг/л. Слід відмітити, що при приблизно однаковому рівні мінералізації, в останні роки відбулась зміна складу основних іонів – вміст гідрокарбонатів і натрію знизився, кальцію – підвищився. Це вплинуло і на показник загальної твердості води за останні 10 років – з 3,3-3,9 мг-екв/л проти 1,6-2,2 мг-екв/л, відповідно.

Величина водневого показника (рН) води змінювалась слабо 7,5-7,6, що відповідає слабо лужному середовищу. Вміст вільного аміаку в воді не виходив за межі ГДК (0,05 мг/л) і складав 0,02-0,09 мг/л [1].

Матеріалом для даної публікації слугували дані, отримані нами у результаті аналізу журналів реєстрації відлову водних живих ресурсів та виловленої риби користувачами на Дніпродзержинському водосховищі, у тому числі на території РЛП «Нижньоворсклянський» у період 2004-2009 рр. Крім того нами проаналізовані результати проведення науково-дослідного лову риби Інститутом рибного господарства УААН у відповідності до виконання теми «Вивчення механізмів функціонування біогеоценозів внутрішніх водних об'єктів України загальнодержавного значення» щодо біологічного обґрунтування прогнозу вилову водних ресурсів у Дніпродзержинському водосховищі.

Динаміка чисельності та вікова структура ляща в уловах серед основних промислових видів риб досить суттєво змінювалась за роками. Так,